

Dato	19. december 2017
Sagsbehandler	Lene Merete Priess
Mail	lemp@vd.dk
Telefon	+45 7244 3209
Dokument	17/14444-12
Side	1/4

Afgørelse

Klage over Sønderborg Kommunes beslutning om ekspropriation vedr. ejendommen S 1,

Vejdirektoratet har behandlet din klage af 4. oktober 2017 på vegne af H. Du har klaget over Sønderborg Kommunes afgørelse af 12. september 2017 om ekspropriation af del af matr. nr. 4 til etablering af rundkørsel.

Vejdirektoratets afgørelse

Vejdirektoratet har truffet afgørelse efter § 6, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016 om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser.

Vejdirektoratet stadfæster Sønderborg Kommunes afgørelse.

Vejdirektoratets kompetence

Vi kan tage stilling til klager over en ekspropriation og i den forbindelse helt eller delvist ophæve kommunens¹ beslutning om ekspropriation fra en ejendom. Det fremgår af vejlovens² § 132, stk. 2.

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med en sådan afgørelse har fulgt forvaltningsloven³ og almindelige forvaltningsretlige regler. Men vi kan ikke tage stilling til spørgsmål efter anden lovgivning, herunder til andre klagemyndigheders afgørelser, eller til privatretlige spørgsmål, herunder aftaler. Vi kan dog påse, om de fornødne tilladelser efter anden lovgivning er indhentet i forbindelse med en ekspropriation.

¹ Kommunen er vejmyndighed, jf. vejlovens § 7.

² Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v., som ændret ved lov nr. 1895 af 29. december 2015, lov nr. 658 af 8. juni 2016 og ved § 4 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014

Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune har i medfør af vejlovens § 102 besluttet at ekspropriere de nødvendige arealer til anlæg af en rundkørsel i krydset mellem S og L-vej i overensstemmelse med ekspropriationsplan og arealfortegnelse fremlagt ved åstedsforretningen den 10. august 2017. Sønderborg Kommune har eksproprieret 150 m² til afståelse og 110 m² til midlertidigt afståelse (arbejdsareal) af matr. nr. 4.

Klagen til Vejdirektoratet

Du har i klagen fremført at

- Sønderborg Kommune ikke har opfyldt officialprincippet, da der foreligger mulighed for alternative løsninger, som ikke i samme omfang vil berøre den enkelte borgers ejendomsret
- der er ikke foretaget en afvejning af indgrebet overfor den enkelte borger og alternative løsninger
- at erstatningen ikke reflekterer en afspejling af tab ved afståelse af arealet
- der ikke er taget tilstrækkeligt højde for efterfølgende gener ved anlæggelse af rundkørsel, herunder at der vil komme belysning fra forbigående biler direkte ind i din klients stue, hvorfor der vil ske en væsentlig værdiforringelse.

Sagens oplysninger

Sønderborg Kommune har foretaget ekspropriation for at etablere en rundkørsel i krydset mellem S og L-vej. Der er ifølge kommunen ofte trafikfarlige situationer i krydset og lang ventetid for at komme ind på og ud fra S. Der er tale om et såkaldt "sort plet kryds" med 9 uheld de sidste 5 år. Supercykelstien, der åbnede i 2015, forstærker problemerne i krydset både med hensyn til ventetid og til sikkerheden. Rundkørslen skal etableres for at løse de trafikale problemer.

Kommunens teknik- og miljøudvalg godkendte den 13. december 2016 en løsning, hvor der skulle etableres en rundkørsel nordøst for krydset ved S. Den eksisterende udkørsel fra S skulle lukkes og en ny vej nord for S skulle etableres og forbindes med den eksisterende vej. Kommunen oplyser, at denne placering desuden tog hensyn til en fremtidig udvikling i området nord for V. Beslutning blev annulleret og den nuværende løsning besluttet af teknik- og miljøudvalget den 18. april 2017, idet kommunen anser det for en bedre løsning, at tilslutningen til rundkørslen sker til den eksisterende vejadgang til S. Kommunen oplyser, at der ikke længere er behov for en forbedring i infrastrukturen nord for V.

Til den valgte løsning skal der eksproprieres i alt ca. 605 m² til afståelse og 380 m² til midlertidigt arbejdsareal fra 2 ejendomme. Den nordligere placering af rundkørslen vil kræve ekspropriation af ca. 1.500 m² fra en ejendom til anlæg af nyt vejstykke samt ekspropriation til anlæg af rundkørslen (areal ikke oplyst).

Af protokol for åstedsforretningen fremgår, at politiet har sagt nej til en lysregulering af krydset.

Hvilke regler gælder?

Det er kommunen, der som vejmyndighed beslutter, om en ekspropriation skal ske, jf. vejlovens § 102, stk. 1.

Reglerne om, i hvilke tilfælde, der kan ske ekspropriation, fremgår af vejlovens §§ 96 og 97. Ekspropriation kan efter disse bestemmelser blandt andet ske til offentlige vej- og stianlæg, når almenvellet kræver det.

Vejdirektoratets vurdering og afgørelse

Almenvellet, nødvendighedskravet og undersøgelse af alternativer

Nødvendighedskravet er en naturlig konsekvens af det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip. I følge dette må et indgreb ikke gå videre, end hvad der er nødvendigt for at føre afgørelsen ud i livet. Det vil sige, at indgrebet skal være proportionalt i forhold til den eller de, der bliver direkte berørt af en beslutning, i dette tilfælde de ejendomme, der bliver eksproprieret fra.

Kommunen har tidligere truffet beslutning om en nordligere placering. En nordligere placering ville ligeledes have medført ekspropriation af privat ejendom – i dette tilfælde skov hvor der er pålagt fredskovspligt. Det fremgår af kommunens korrespondance med Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, at en dispensation fra skovloven kun ville blive givet, hvis vejføringen blev ændret, så vejen kom til at ligge i kanten af fredskovarealet. Det ville indebære, at en ny vej ville skulle placeres op ad eksisterende bebyggelse. Det er kommunens vurdering, at en nordligere placering ikke ville forårsage færre gener for borger end den valgte sydligere.

Kommunen oplyser, at en placering af rundkørslen længere sydpå tættere ind mod Sønderborg ikke er hensigtsmæssig ud fra trafikikkerhedssynspunkt.

Vejdirektoratet finder, at Sønderborg Kommune har undersøgt og vurderet alternative placeringer af rundkørslen samt vurderet den trafikale løsning og derfor opfyldt officialprincippet. Vi mener ikke, der er grundlag for at kritisere kommunens valg af hverken den trafikale løsning med en rundkørsel eller placeringen af denne. Den valgte placering tilgodeser offentlighedens – trafikanternes – interesse i en løsning, der tilgodeser de trafikale problemer på stedet og private grundejeres interesse i det mindst mulige indgreb. Derfor er kommunens beslutning ikke i strid med proportionalitetsprincippet.

Vejdirektoratet mener på den baggrund, at kommunen har foretaget en balanceret afvejning mellem hensynet til den enkelte borger, dennes ejendomsret og afvejningen af hensynet til almenvellet, som begrundelse for den trafikale løsning og placering af rundkørslen.

Om erstatning

Spørgsmålet om erstatning, herunder beregning af tabets størrelse, og om en ejendom påføres gener ved anlægget, henhører under taksationsmyndighedernes kompetence, jf. vejlovens § 104, stk. 5. Vi kan derfor ikke tage stilling til disse spørgsmål.

Hvis det ikke er muligt at opnå enighed om størrelsen af en erstatning for ekspropriationen, skal kommunen indbringe erstatningsspørgsmålet for taksationskommissionen til afgørelse. Det følger af vejlovens § 112, jf. lovens § 105, stk. 1. Indbringelsen for taksationskommissionen skal ske senest 8 uger efter beslutningen om ekspropriation eller 4 uger efter endelig afgørelse af en klage over beslutningen.

Proceduren i forbindelse med ekspropriation

Beslutning om ekspropriation skal træffes efter den procedure, der fremgår af vejlovens §§ 100 og 101. Den skal navnlig sikre, at de parter, der berøres af ekspropriationen, har adgang til at fremkomme med bemærkninger.

Efter at have gennemgået sagens akter kan vi konstatere, at proceduren er fulgt.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

Prøvelse ved domstolen (Søgsmålsvejledning)

Hvis du ønsker, at domstolene skal tage stilling til kommunens afgørelse eller til vores afgørelse i klagesagen, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder efter modtagelsen af denne afgørelse, jf. vejlovens § 132, stk. 5.

Vejdirektoratet forbeholder sig ret til at offentliggøre denne afgørelse på vores hjemmeside i anonymiseret form under iagttagelse af persondatalovens bestemmelser.